EUROPESE CENTRALE BANK

EUROSYSTEEM

NL **ECB-PUBLIC**

ADVIES VAN DE EUROPESE CENTRALE BANK

van 20 november 2015

betreffende oversight op de goede werking van het betalingsverkeer

(CON/2015/49)

Inleiding en rechtsgrondslag

Op 20 oktober 2015 ontving de Europese Centrale Bank (ECB) een verzoek van De Nederlandsche Bank (DNB) om een advies inzake een ontwerpregeling met betrekking tot oversight op de goede werking van het betalingsverkeer (hierna de "ontwerpregeling").

De adviesbevoegdheid van de ECB is gebaseerd op artikel 127, lid 4 en artikel 282, lid 5 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie en het tweede streepje van artikel 2, lid 1 van Beschikking 98/415/EG van de Raad[1], aangezien de ontwerpregeling betaalmiddelen betreft. Overeenkomstig de eerste zin van artikel 17.5 van het reglement van orde van de Europese Centrale Bank heeft de Raad van bestuur dit advies goedgekeurd.

1. Doel van de ontwerpregeling

1.1 De ontwerpregeling legt regels vast ter bevordering van de goede werking van het betalingsverkeer binnen Nederland. De ontwerpregeling is van toepassing op banken, betaalinstellingen en elektronischgeldinstellingen die hun zetel in Nederland hebben en individueel 60 miljoen of meer girale betalingstransacties per jaar verrichten, waardoor instellingen die circa 95% van het totale binnenlandse transactievolume vertegenwoordigen binnen de reikwijdte van de ontwerpregeling worden gebracht.

1.2 Op basis van Nederlands recht dienen afwikkelondernemingen, banken, betaalinstellingen en elektronischgeldinstellingen bij de inrichting van hun bedrijfsvoering te voldoen aan DNB-voorschriften die internationale standaarden implementeren ter bevordering van de goede werking van de betalingssystemen. Het doel van de ontwerpregeling is het vertrouwen van het publiek in het massale retailbetalingsverkeer te waarborgen en maatschappelijke onrust te minimaliseren.

1.3 Op basis van de ontwerpregeling is een instelling verplicht om onder meer (a) te beschikken over een deugdelijke, duidelijke en afdwingbare juridische grondslag voor haar activiteiten in alle rechtsgebieden die voor haar activiteiten relevant zijn; (b) te beschikken over een duidelijke, evenwichtige en adequate bestuurlijke organisatie die rekening houdt met het maatschappelijk belang van een goed functionerend betalingsverkeer; (c) op eenduidige wijze en op voldoende hoog niveau de verantwoordelijkheden met betrekking tot betalingsverkeer en de gehanteerde normen te regelen, in ieder geval ten aanzien van beschikbaarheid en beveiliging; en (d) te

1 Beschikking 98/415/EG van de Raad van 29 juni 1998 betreffende de raadpleging van de Europese Centrale Bank door de nationale autoriteiten over ontwerpen van wettelijke bepalingen (PB L 189 van 3.7.1998, blz. 42).

beschikken over een deugdelijk kader voor risicobeheersing met betrekking tot het betalingsverkeer.

1.4 Met betrekking tot operationele risico's legt de ontwerpregeling de verplichting op aan een instelling om de operationele risico's op het gebied van betalingsverkeer adequaat te identificeren, te bewaken en te beheersen. Een instelling maakt daarbij gebruik van systemen, beleid en beheersmaatregelen die risico's signaleren en de impact van risico's beperken. Een instelling stuurt aan op een doorlopende werking van haar bedrijfsvoering en dienstverlening en op tijdig herstel indien sprake is van onderbreking daarvan. De systemen dienen zo ingericht te zijn dat deze een hoog niveau van beschikbaarheid en veiligheid waarborgen.

1.5 De ontwerpregeling bevat een aantal specifieke operationele vereisten. Vanaf eind 2016 gelden beschikbaarheidsnormen voor tijdkritische betaalopdrachten van ten minste 99,64%, te verhogen vanaf eind 2017 naar 99,76% en vanaf eind 2018 naar 99,88%, tijdens het hogevraagtijdvak gemeten op kwartaalbasis, en 98,5% buiten het hogevraagtijdvak. Voor niet-tijdkritische betaalopdrachten dienen instellingen een tijdig herstel van de dienstverlening te garanderen, wat inhoudt dat de herstelperiode voor het kunnen indienen van een betaalopdracht niet langer duurt dan twee uur. Voor onderdelen van de transactieprocessen die door derden (dienstverleners) worden uitgevoerd, moeten de beschikbaarheidsnormen worden vastgelegd in contractafspraken.

1.6 De ECB begrijpt dat de sanctieregeling met betrekking tot de ontwerpregeling is vastgelegd in de Wet op het financieel toezicht. De Wet op het financieel toezicht is in lijn gebracht met de Algemene wet bestuursrecht[2], die instrumenten bevat die beschikbaar zijn voor oversight en/of toezicht, zoals een last onder dwangsom of bestuurlijke boetes.

2. Algemene opmerking

De ECB begrijpt dat de ontwerpregeling zich uitsluitend bezighoudt met betalingsverkeer binnen Nederland met betrekking tot instellingen die hun zetel hebben in Nederland en dat de ontwerpregeling niet interfereert met de implementatie van het oversightbeleid voor betalingssystemen en betaalinstrumenten van de ECB en het Eurosysteem, zoals uiteengezet in artikel 127(2) van het Verdrag, artikel 3.1 en artikel 22 van de Statuten van het Europees Stelsel van Centrale Banken en van de Europese Centrale Bank, de Verordening van de Europese Centrale Bank (EU) Nr. 795/2014 van 3 juli 2014 met betrekking tot oversightvereisten voor systeemrelevante betalingssystemen (ECB/2014/28)[3] (de 'SIPS-verordening') en de respectievelijke toezichtsbeleidskaders van het Eurosysteem.

3. Specifieke opmerkingen

3.1 De ECB merkt op dat de definitie van betalingsverkeer op basis van de ontwerpregeling het geheel van betaalinstrumenten, betaaldiensten, betalingstransacties, procedures en betaalsystemen ter facilitering van de geldcirculatie omvat. De ECB begrijpt dat deze regeling niet van toepassing is op systeemrelevante betalingssystemen, noch op interbancaire retailbetaalsystemen in de zin van de

2 *Algemene wet bestuursrecht.*

3 PB L 217 van 23.7.2014, blz. 16.

SIPS-verordening en het herziene oversightkader voor retailbetaalsystemen van het Eurosysteem.[4] De ECB begrijpt dat de ontwerpregeling niet bedoeld is ter regulering van het gebied van interbancaire transacties. De ECB begrijpt ook dat de ontwerpregeling is bedoeld ter verzekering van de goede werking van massale retailbetalingen, door middel van het adresseren van de verschaffers van retailbetaaldiensten, terwijl hun onderliggende betalingssystemen (interbancaire betaalsystemen) zijn onderworpen aan andere regelgeving.

3.2 De ECB merkt op dat de regelgever dient te verzekeren dat de vereisten met betrekking tot risicocontrole binnen de instellingen stroken met de toepasselijke nationale, Europese en internationale voorschriften, regels en principes, waaronder begrepen de nu en in de toekomst van toepassing zijnde richtsnoeren en regelgevende technische standaarden van de Europese Bankautoriteit.

3.3 De ECB verwelkomt de introductie van beschikbaarheidsnormen voor tijdkritische betaalopdrachten en tijdig herstel, die door de ontwerpregeling worden geïntroduceerd ter verdere versterking van het vertrouwen van het publiek in retailbetalingsinstrumenten, in het bijzonder in die gevallen waar de directe melding van de succesvolle betalingsinitiatie essentieel is in het kader van de onderliggende transactie (bijvoorbeeld betalingen in winkels of bepaalde soorten e-commerce betalingen, zoals de aankoop van digitale diensten). Dienaangaande merkt de ECB op dat een waarlijk Europese aanpak nationale regulering op dit gebied aanzienlijk zou versterken omdat fragmentatie van regelgevende aanpak in de lidstaten wordt vermeden. De ECB verwelkomt ook dat dit vereiste geleidelijk wordt ingevoerd, aan te vangen met 99,65% vanaf eind 2016 tot een beschikbaarheidsnorm is bereikt van ten minste 99,88% in het hogevraagtijdvak vanaf eind 2018, zodat de instellingen in de gelegenheid worden gesteld hun bedrijfsvoering dienovereenkomstig aan te passen.

Dit advies wordt op de website van de ECB gepubliceerd.

Gedaan te Frankfurt am Main, 20 november 2015.

[getekend]

De president van de ECB

Mario DRAGHI

4 https://www.ecb.europa.eu/pub/pdf/other/Revised_oversight_framework_for_retail_payment_systems.pdf.